

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശ്രീഭവരാജഗുരുഭിരനുഗൃഹീതം

|| ശ്രീവരവരമുനിശതകം ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ശ്രീവരവരമുനിശതകം ॥

സൗമ്യജാമാത്യയോഗീന്ദ്രചരണാംബുജഷട്പദം |
ദേവരാജഗുരും വന്ദേ ദിവ്യജ്ഞാനപ്രദം ശുഭം ॥

വരവരമുനിവർയപാദുരന്തം
വരദഗുരും ഗുരുമാശ്രയേ ഗുരുണാം |
ഉപനിഷദുപഗീതമർത്ഥതത്ത്വം
തദിഹ യദീയവശംവദം സമിന്ദേ ॥ 1 ॥

ഗുണമണിനിധയേ നമോ നമസ്തേ
ഗുരുകുലധൂർയ നമോ നമോ നമസ്തേ |
വരവരമുനയേ നമോ നമസ്തേ
യതിവരതത്ത്വവിദേ നമോ നമസ്തേ ॥ 2 ॥

കുരു മയി വിമലം ദൃഗഞ്ചലം തേ
കുശലനിദാനദയാനിയേ നമസ്തേ |
നിശിചരപരിപന്ഥിനിത്യയുക്തേ
നിമികുലമംഗളദീപികേ നമസ്തേ ॥ 3 ॥

രവിസുതസുഹൃദേ നമോ നമസ്തേ
രഘുകുലരന്ത നമോ നമോ നമസ്തേ |
ദശമുഖമകുടച്ഛരിദേ നമസ്തേ
ദശരഥനന്ദന സന്തതം നമസ്തേ ॥ 4 ॥

യദി പുനരഭിയേയമഭിതീയം
കൃതിഭിരതഃ പരമീക്ഷ്യതേ ന കിഞ്ചിത് |
വിജ്ഞാതി ന ഹി ജാതു ശുക്തിമുക്തം
വിശദശശിദ്യുതിമൗക്തികം വിദശ്യാഃ ॥ 5 ॥

ദേവ പ്രസീദ മയി ദിവ്യഗുണൈകസിന്ധോ
ദൃഷ്ട്യാ ദയാമൃതദുഹാ സകൃദീക്ഷിതും മാം |
നൈതേന കൃത്യമസതേതി ന ചിന്തയിത്വാ
നാരായണം ഗുരുവരം വരദം വിദന്മേ || 6 ||

ശ്രീമദ്രംഗം ജയതു പരമന്ധാമ തേജോനിധാനം
ഭൂമാ തസ്മിൻ ഭവതു കുശലീ കോപി ഭൂമാസഹായഃ |
ദിവ്യം തസ്മൈ ദിശതു വിഭവം ദേശികോ ദേശികാനാം
കാലേ കാലേ വരവരമുനിഃ കൽപയൻ മംഗളാനി || 7 ||

തസ്യൈ നിത്യബ്രദിശതി ദിശേ ദക്ഷിണസ്യൈ നമസ്യാം
യസ്യാമാവിർഭവതി ജഗതാഞ്ജീവനീ സഹ്യകന്യാ |
പുണ്യൈർയസ്യാഃ ക്ഷിതിതലജുഷം പുരുഷം രംഗഭൂഷാം
പശ്യന്ധന്യോ വരവരമുനിഃ പാലയമ്പർത്തതേ നഃ || 8 ||

ആശാപാശൈരവധിവിധുരൈഃ സ്വൈരമാകൃഷ്ടമാണം
ദൂരാദൂരം പുനരപി ന മേ ദൂയതാമേവ ചേതഃ |
അന്തഃകൃത്വാ വരവരമുനേ നിത്യമംശ്രിദ്രയം തേ
ധാരാകാരസ്മരണസുഭഗം നിശ്ചലീ ഭൂയ തത്ര || 9 ||

ത്വമേ ബന്ധുസ്ത്വമസി ജനകസ്ത്വം സഖാ ദേശികസ്ത്വം
വിദ്യാ വൃത്തം സുകൃതമതുലം വിത്തമപ്യുത്തമം ത്വം |
ആത്മാ ശേഷീ ഭവസി ഭഗവന്നാന്തരശ്ലാസിതാ ത്വം
യദാ സർവ്വം വരവരമുനേ! യദ്യദാത്മാനുരൂപം || 10 ||

ആമ്നായേഷു സ്മൃതിഭിരമിതൈസ്സേതിഹാസൈഃ പുരാണൈഃ
ദൃശ്യം യതൈർയദിഹ വിദുഷാം ദേശികാനാം പ്രസാദാത് |
സ്വൈരാലാപൈസ്സുലഭയസി തത്പഞ്ചമോപായതത്ത്വം
ദർശന്ദർശം വരവരമുനേ ദൈന്യമസ്മദിധാനാം || 11 ||

സത്സംബന്ധോ ഭവതി ഹിതമിത്യാത്മനൈവോപദിഷ്ടം
ശിഷ്ടാചാരം ദൃഡധിതുമിഹ ശ്രീസഖോ രംഗധൂർയഃ |

ഭാരം പ്രാപ്യ പ്രഥിതവിഭവോ ദേവദേവസ്ത്വഭീയം
ദൃഷ്ട്വൈവ ത്വാം വരവരമുനേ ദൃശ്യതേ പൂർണ്ണകാമഃ || 12 ||

സോഽയംഭൂയസ്സ്യയമുപഗതോ ദേശികൈസ്സംസദം തേ
ശ്രുത്വാ ഗുഡം ശരണിപുഗിരാമർത്ഥതത്ത്വം ത്വദുക്തം |
ആഗോപാലം പ്രഥയതിതരാമഭിതീയം ത്വഭീയം
വാചാം ദൂരം വരവരമുനേ വൈഭവം ശേഷശായീ || 13 ||

സിദ്ധോപായസ്ത്വമിഹ സുലഭോ ലംഭയൻപുരുഷാർത്ഥാൻ
അജ്ഞാതാംശ്ച പ്രഥയസി പുനഃ യത്തതോ ദേശികസ്ത്വം |
ദേവീ ലക്ഷ്മീ ഭവസി ദയയാ വത്സലത്വേന ച ത്വം
കോസൗ യസ്ത്വാം വരവരമുനേ! മന്യതേ നാത്മനീനം || 14 ||

നിത്യം പത്യുഃ പരിചരണതോ വർണ്ണതോ നിർമ്മലത്വാത്
വൃത്യാ വാചാം നിബുധസരിതശ്ചാതുരീമുദ്ഗിരന്ത്യാ |
ശേഷഃ ശ്രീമാനിതി രഘുപതേരന്തരേണോഽപി വാണീഃ
കോ നാമ ത്വാം വരവരമുനേ കോവിദോ നാവഗന്തും || 15 ||

സത്യം സത്യം പുനരിതി പുരാ സാരവിദ്ഭിർയദുക്തം
ബ്രൂമശ്ശോത്രൈശ്ശൃണുത സുധിയോ മത്സരം വർജ്ജയിത്വാ |
തത്ത്വം വിഷ്ണുഃ പരമനുപമം തത്പദം പ്രാപ്യമേവം
തത്സമ്പ്രാപ്തൗ വരവരമുനേർദ്ദേശികോ ദീർഘദർശീ || 16 ||

ലക്ഷ്യം യസ്തേ ഭവതി ഭഗവംശ്ചേതസശ്ചക്ഷുഷോ വാ
തുഭ്യം ദ്രുഹ്യന്ത്യപി കുമതയോ യേ വൃഥാ മത്സരേണ |
മുക്തിം ഗച്ഛേരന്മുഷിതകലുഷോ മോഹമുദ്ധൂയ സോഽയം
നാനാഭൂതാമ്പരവരമുനേ നാരകാൻപ്രാപ്നുയുസ്തേ || 17 ||

സ്വപ്നോഽപി ത്വത്പദകമലയോരഞ്ജലിം കൽപയിത്വാ
ശ്രുത്വാ യദാ സകൃദപി വിഭോ! നാമധേയം ത്വഭീയം |
നിഷ്പ്രത്യുഹം വരവരമുനേ! മാനവഃ കർമ്മബന്ധാൻ
ഭസ്മീകൃത്യ പ്രവിശതി പരം പ്രാപ്യമേവ പ്രദേശം || 18 ||

യസ്മിൻ കിഞ്ചിദിധിരപി യഥാ വീക്ഷിതും ന ക്ഷമഃ സ്യാത്
വക്തും ശക്തഃ ക ഇഹ ഭഗവൻ! വൈഭവം തത്ത്വദീയം |
യസ്സർവ്വജ്ഞഃ സ ഖലു ഭഗവാനീക്ഷതേ തത്സമഗ്രം
തസ്യാപി ത്വം വരവരമുനേ! മന്യസേ തത്ത്വമേകഃ || 19 ||

കാലോഽനന്തഃ കമലജനൂഷോ ന വ്യതീതാഃ കിയന്തഃ
തിര്യങ്മർത്യസ്ത്യണവനലതാഃ പ്രസ്തരോവാപ്യഭൂവം |
ഇത്ഥം വ്യർത്ഥൈജനിമൃതിശതൈരേനസാമേവ പാത്രം
ദിഷ്ട്യാ സോഽഹം വരവരമുനേ ഭൃഷ്ടിഗമ്യസ്തവാസം || 20 ||

മുക്തൈവ ത്വാം വരവരമുനേ സമ്പദാം മൂലകന്ദം
ക്ഷേമം കിഞ്ചിന്നഖലു സുലഭം കേശവൈകാന്ത്യഭാജാം |
ഭൃഷ്ടോ ദൈവാത്തവ പുനരനുക്രോശകോശൈരപാംഗൈഃ
നിർമ്മർയാദഃ പശുരപി ഭൃശം നീയതേ നിർമ്മലത്വം || 21 ||

മർത്യംകഞ്ചമ്പരവരമുനേ! മാനഹീനഃ പ്രശംസൻ
പാദൗ തസ്യ പ്രപദനപരഃ പ്രത്യഹം സേവമാനഃ |
തച്ഛേഷത്വം നിരയമപി യശ്ശാഘ്യമിത്യേവ ഭുംകേത
സോഽയം പ്രാപ്തഃ കഥമിവ പരം ത്വത്പദൈകാന്ത്യവൃത്തം || 22 ||

നിത്യാനാം യഃ പ്രഥമഗണനാം നീയസേ ശസ്ത്രമുഖ്യൈഃ
കൃത്യാഽഽകൃത്യാ ഭവസി കമലാഭർത്തുരേകാന്തമിത്രം |
ദേവഃ സ്വാമീ സ്വയമിഹ ഭവൻസൗമ്യജാമാത്യയോഗീ
ഭോഗീശ ത്വദിമുഖമപി മാം ഭൂയസാ പശ്യസിത്വം || 23 ||

അർത്ഥൗദാർയാദപി ച വചസാമഞ്ജസാ സന്നിവേശാത്
ആവിർബ്ബാഷ്പൈരമലമതിഭിർന്നിത്യമാരാധനീയം |
ആശാസാനൈർവ്വരവരമുനേ നിത്യമുക്തൈരലഭ്യം
മർത്തേയാ ലബ്ധ്യം പ്രഭവതി കഥം മദിധഃ ശ്രീമുഖം തേ || 24 ||

സാരാഽസാരപ്രമിതിരഹിതസ്സർവ്വമാ ശാസനം തേ
സദ്യഃ ശ്രീമൻ! കപികരകൃതാം മാലികാമേവ കുർയാം |

നോചേദേതദ്രവരമുനേ! ദൂരദൂരം ശ്രുതീനാം
മൗലൗ കുർയാത്പുരുഷവൃഷഭോ മൈഥിലീഭാഗധേയം || 25 ||

ലക്ഷ്യം തൃക്ത്വാ യദപി വിഹലോ ജായതേ രാമബാണോ!
വാണീ ദിവ്യാ വരവരമുനേ! ജാതു നൈവന്ത്വദീയം |
സോഽയം സർവ്വമ്മദഭിലഷിതം വർഷതി ശ്രീമുഖാബ്ദഃ
തസ്മൈ നിത്യന്തദിഹ പരമം ധാമ കസ്മാദൂരാപം || 26 ||

പ്രേമസ്ഥാനം വരവരമുനേ! സന്തു സന്തശ്ശതം തേ
തുല്യഃ കോ വാ വരദഗുരുണാ തേഷു നാരായണേന |
സാനുക്രോശസ്തു തു മയി ദൃഡം സർവ്വദോഷാസ്പദേസ്മിൻ
മാമേവം തേ മനസി കുരുതേ മത്സമഃ കോ ഹി ലോകേ || 27 ||

ഭക്ത്യുൽകർഷം ദിശതി യദി മേ പാദപദ്മേ ത്വദീയേ
തസ്മാദസ്മൈ ഭവതി വരദസ്സാർത്ഥനാമാ ഗുരുർമ്മേ |
യദാ തസ്മൈ വരവരമുനേ! യദ്യഹം പ്രേമയുക്തോ
ധന്യസ്ത്വം മാമനുഭജസി തത്കിന്ന മന്യേ യദന്യഃ || 28 ||

യത്സംബന്ധാദ്ഭവതി സുലഭം യസ്യ കന്യാഽപി ലോകേ
മുക്തൈർന്നിത്യൈരപി ദൂരധിഗം ദൈവതം മുക്തിമൂലം |
തം ത്വാമേവം വദതി വരദേ സൗഹൃദം മേ യദി സ്യാത്
തസ്യൈവ സ്യാദ്രവരമുനേ സന്നിധൗ നിത്യവാസഃ || 29 ||

സർവ്വാവസ്ഥാസദ്യശവിവിധാഽശേഷഗസ്ത്വത്പ്രിയാണാം
തൃക്ത്വാ ഭർത്തുസ്തദപി പരമം ധാമ തത്പ്രീതിഹേതോഃ |
മഗ്നാനഗൗ വരവരമുനേ മാദ്യശാനുനീനീഷൻ
മർത്യാഽവാസോ ഭവസി ഭഗവൻ! മംഗളം രംഗധാമ്നഃ || 30 ||

പ്രത്യുഷാർക്കദ്യുതിപരിചയസ്മേരപദ്മാഭിതാമ്രം
പശ്യേയം തദ്രവരമുനേ പാദയുഗ്മം ത്വദീയം |
പാഥോ ബിന്ദുഃ പരമണുരപി സ്പർശവേധീ യദീയോ
ഭാവേഭാവേ വിശയമുഷിതാൻപാവയത്യേവ ലോകാൻ || 31 ||

നിത്യേ ലോകേ നിവസതി പുനഃ ശ്രീമതി ക്ഷമാഗതാനാം
ദൂരീഭാവഃ പ്രഭവതി പുരാ ദുഷ്കൃതർദ്ദൂർവിപാകൈഃ |
സമ്പ്രത്യേവം സകലസുലഭോ യദ്യപി ത്വം ദയാബ്ധേ
മാമേവൈകം വരവരമുനേ മന്യസേ വർജ്ജനീയം || 32 ||

ത്വത്പാദാബ്ജപ്രണയവിധുരോ ദൂരഗസ്ത്വത്പ്രിയാണാം
ത്വത്സംബന്ധസ്മരണവിമുഖോ വീതരാഗസ്ത്വദുക്തഃ |
ത്വത്കൈംകര്യത്വദുപസദനത്വത്പ്രണാമാനഭിജ്ഞോ
ദൂയേ ദൂരം വരവരമുനേ! ദോഷലക്ഷൈകലക്ഷ്യം || 33 ||

പ്രാദുർഭൂതപ്രചുരമതയോ യേ പരബ്രഹ്മസാമ്യാത്
പശ്യന്തസ്ത്ത്വദമനുപമം യേ പുനശ്ശുദ്ധസത്ത്വഃ |
സർവ്വൈരേതൈർവ്വരവരമുനേ! ശശ്വദുദ്രിശ്യ സേവ്യം
കാംക്ഷത്യേത്ത്വക്വമയമഹോ കാമകാമഃ പദാബ്ജം || 34 ||

പ്രാപ്തഃ ക്ഷേമം പ്രകൃതിമധുരൈഃ പ്രാഗപി ത്വത്കടാക്ഷൈഃ
സോഽയഞ്ജന്തുസ്ത്വദനുഭജനം ത്വത്ത ഏവാപ്തുമിച്ഛൻ |
ക്രന്ദത്യുച്ചൈഃ കലുഷമതിഭിഃ സംവസൻ കാമകാമൈഃ
കാലക്ഷേപോ വരവരമുനേ! തത്കഥം യുജ്യതേ തേ || 35 ||

കോണൈരക്ഷ്ണഃ കുമനസമിമം നിർമ്മലം കൽപയിത്വാ
ഹാതും ദൂരേ വരവരമുനേ! ഹാ! കഥം യുജ്യതേ തേ |
പാഥഃ പാതും പ്രയത്നപരഃപങ്കിലം ശോധയിത്വാ
പങ്കേ മുഞ്ചൻ പുനരിദമതഃ പ്രാപ്നുയാദേവ കിംവാ || 36 ||

കാലഃ കിംസിന്ന ഭവതി സമം കാംക്ഷിതഃ കാംക്ഷിതാനാം
യസ്മിന്നസ്മാദനലജലധേരുത്പ്ലുതസ്ത്വാംനമസ്യൻ |
സിക്തഃ ശ്രീമൻ! വരവരമുനേ! ശീതലൈസ്ത്വത്കടാക്ഷൈഃ
മുക്തസ്താപൈരമൃതമതുലം ഗാഹതേ മോദമാനഃ || 37 ||

പാരാവാരപ്ലവനചതുരഃ കുഞ്ജരോ വാനരാണാം
പദ്മാഭർത്തുഃ പ്രിയസഹചരഃ പത്രിണാമീശ്വരോ വാ |

വായുർഭൂത്വാ സപദി യദി വാ മാർഗ്ഗമുല്പംഘ്യ ദുർഗ്ഗം
കാലേകാലേ വരവരമുനേ! കാമയേ വീക്ഷിതും ത്വാം || 38 ||

കാമക്രോധക്ഷുഭിതഹൃദയാഃ കാരണം വർജ്ജയിത്വാ
മർത്യൗപമ്യം വരവരമുനേ! യേ പുനർമ്മമ്പതേ തേ |
ദുഷ്ടം തേഷാമഭിമതതയാ ദുർവ്വസം ദേശമുച്ഛൻ
അന്തഃസ്ഥാന്തം കഥമപി മിഥോ ഭാവയേയം ഭവന്തം || 39 ||

നാമൈതത്തേ നവനവരസം നാഥ! സംകീർത്തുന്യത്യൻ
അന്തഃകർത്തും വരവരമുനേ! നിത്യമിച്ഛത്യയം ത്വാം |
അർദ്ധംനിദ്രാ ഹരതി ദിവസസ്യാഘർദ്ധമന്യന്യശംസോ
വാസോ മുഖൈർമ്മലിനമതിഭിർവ്യാക്പ്രവൃത്തിം നിരൂന്ധേ || 40 ||

അന്തർദ്ധ്യായമ്പരവരമുനേ! യദ്യപി ത്വാമജസ്ത്രം
വിശ്വം താപൈസ്ത്രിഭിരഭിഹതം വീക്ഷ്യ മുഹ്യാമസഹ്യം |
ക്ഷുത്സമ്പാതക്ഷുഭിതമനസാം കോ ഹി മധ്യേ ബഹുനാം
ഏകസ്സാദു സ്വയമനുഭവേന്നേതി ചേതഃപ്രസാദം || 41 ||

സത്തോദഗ്രൈസ്സുകലഭുവനശ്ശാഘനീയൈശ്ചരിത്രൈഃ
ത്രൈയന്താർത്ഥപ്രകടനപരൈഃ സാരഗർഭൈർവ്യാചോഭിഃ |
ലോകോത്തീർണ്ണം വരവരമുനേ ലോകസാമാന്യദുഷ്ട്യാ
ജാനാനസ്ത്വാം കഥമപി ന മേ ജായതാമക്ഷിഗമ്യഃ || 42 ||

കല്യാണൈകപ്രവണമനസം കർമ്മഷോപപ്ലുതാനാം
ക്ഷാന്തിസ്ഥേമദ്രശിമസമതാശീലവാത്സല്യസിന്ധോ |
ത്വാമേവാഘ്രം വരവരമുനേ! ചിന്തയന്നീപ്സതി ത്വാം
ആർത്തം ശ്രീമൻ! കൃപണമപി മാമർഹസി ത്രാതുമേവ || 43 ||

ദോഷൈകാന്തീ ദുരിതജലധിർഭ്രേശികോ ദുർമ്മതീനാം
മൂഢോ ജന്തുർധ്രുവമയമിതി ശ്രീമതാ മോചനീയഃ |
പാദുയുഗ്മം ഭവദനുചരൈരർപ്പിതം ഭക്തിനമ്രേ
മൗലൗ കൃത്വാ വരവരമുനേ വർത്തതാം തത്ര ധന്യഃ || 44 ||

നിത്യം നിദ്രാവിഗമസമയേ നിർവ്വിശംകൈരനേകൈഃ
 തന്നാമൈവ ശ്രുതിസുമധുരം ഗീയമാനം തദീയൈഃ |
 പ്രായസ്തേഷാം പ്രപദനപരോ നിർഭരസ്തത്പ്രിയാണാം
 പാദാംഭോജേ വരവരമുനേ! പാതുമിച്ഛരാമൃഹം തേ || 45 ||

അന്തഃസ്യാന്തം കമപി മധുരം മന്ത്രമാവർത്തയന്തീം
 ഉദ്യദ്ബാഷ്പസ്തിമിതനയനാമുജ്ജ്വലിതാശേഷവൃത്തിം |
 വ്യാഖ്യാഗർഭം വരവരമുനേ! തന്മുഖം വീക്ഷമാണാം
 കോണേ ലീനഃ ക്വചിദനുരസൗ സംസദം താമുപാസ്താം || 46 ||

ആബിദ്രാണശ്ചരണയുഗലീമർപ്പിതാം തത്പ്രസാദാത്
 വാരംവാരം വരവരമുനേ! വന്ദമാനേന മുർധ്വനാ |
 ശൃണ്വന്വാചഃ ശ്രുതിശതശിരസ്തത്ത്വസഞ്ജീവിനീസ്തേ
 പശ്യന്മൂർത്തിം പരിഷദി സതാം പ്രേക്ഷണീയോ ഭവേയം || 47 ||

കാലേ യസ്മിൻകമലനയനം ദേവമാലോകയിഷ്യൻ
 നിർയാസി ത്വം വരവരമുനേ! നിത്യയുക്തൈസ്തദീയൈഃ |
 അഗ്രേ നൃത്യന്നയമപി തദാ ഗാഹതാം ഹർഷസിന്ധൗ
 മജ്ജമജ്ജമധുവനജുഷാം വൈഭവം യുഥപാനാം || 48 ||

ഭൂത്വാ പശ്ചാത്പുനരയഥഥ വ്യോമ്നി ഗോപായമാനോ
 ഭൂയഃ പാർശ്വദിതയസുഷമാസാഗരം ഗാഹമാനഃ |
 ജൽപന്നുച്ചൈർജ്ജയജയ വിഭോ! ജീവജീവേതി വാചം
 ശംസന്മാർഗ്ഗം വരവരമുനേ! സൗവിദല്ലോ ഭവേയം || 49 ||

ദേവീ ഗോദാ യതിപതിശംഭേഷിണൗ രംഗശൃങ്ഗം
 സേനാനാഥോ വിഹഗവൃഷഭഃ ശ്രീനിധിസ്സിന്ധുകന്യാ |
 ഭൂമാനീലാഗുരുജനവൃതഃ പുരുഷശ്ചേത്യമീഷാം
 അഗ്രേ നിത്യം വരവരമുനേനംശ്രിയുഗ്മം പ്രപദ്യേ || 50 ||

ഭൃത്യൈർഭിദ്രൈഃ പ്രിയഹിതപരൈരഞ്ചിതേ ഭദ്രപീഠേ
 തുംഗം തൂലാസനവരമലംകൂർവ്വതസ്സോപധാനം |

അംശ്രിദന്ദ്രം വരവരമുനേരബ്ജപത്രാഭിതാമ്രം

മൗലൗ വക്രേത ഭുജശിരസി മേ വക്ഷസി സ്യാത്ക്രമേണ || 51 ||

അഗ്രേ പശ്യാദുപരി പരിതോ ഭുതലം പാർശ്വതോ മേ

മൗലൗ വക്രേത വപുഷി സകലേ മാനസാംഭോരുഹേ ച |

ദർശനദർശം വരവരമുനേ! ദിവ്യമംശ്രിദന്ദ്രം തേ

മജ്ജന്മജ്ജന്നമ്യതജലധൗ നിസ്തരേയം ഭവാബ്ധിം || 52 ||

കർമ്മാധീനേ വപുഷി കുമതിഃ കൽപയന്നാത്മഭാവം

ദുഃഖേ മഗ്നഃ കിമിതി സുചിരം ദുയതേ ജന്തുരേഷഃ |

സർവ്വേ തൃക്ത്വാ വരവരമുനേ! സബ്രതി ത്വത്പ്രസാദാത്

ദിവ്യം പ്രാപ്തും തവ പദയുഗം ദേഹി മേ സുപ്രഭാതം || 53 ||

യാ യാ വൃത്തിർമ്മനസി മമ സാ ജായതാം സംസ്മൃതിസ്തേ

യോ യോ ജൽപസ്സു ഭവതു വിഭോ! നാമസംകീർത്തനം തേ |

യാ യാ ചേഷ്ടാ വപുഷി ഭഗവൻ! സാ ഭവേദന്ദനം തേ

സർവ്വം ഭുയാഭവരമുനേ! സമൃഗാരാധനം തേ || 54 ||

കാമാവേശഃ കലുഷമനസാമിന്ദ്രിയാർത്ഥേഷു യോഽസൗ

ഭൂയോ നാഥേ മമ തു ശതധാ വർത്തതാമേവ ഭൂയാൻ |

ഭൂയോഽപ്യേവം വരവരമുനേ! പുജനത്വേ പ്രിയാണാം

ഭൂയോഭൂയസ്തദനുഭജനേ പൂർണ്ണകാമോ ഭവേയം || 55 ||

ഭക്ഷ്യാഭക്ഷ്യ ഭയവിരഹിതസ്സർവ്വതാ ഭക്ഷയിത്വാ

സേവ്യാഽസേവ്യൗ സമയരഹിതസ്സേവയാ തോഷയിത്വാ |

കൃത്യാകൃത്യേ കിമപി ന വിദൻ ഗർഹിതം വാഽപി കൃത്വാ

കർത്തും യുക്തം വരവരമുനേ! കാംക്ഷിതം ത്വത്പ്രിയാണാം || 56 ||

വൃത്തിം ത്രാതും വരവരമുനേ! വിശ്വതോ വീതരാഗൈഃ

പ്രാപ്യം സദ്ഭിഃ പരമിദമസൗ നേച്ഛരതി ബ്രഹ്മസാമ്യം |

നിർമ്മർയാദഃ പതതു നിരയേ നിന്ദിതൈരപ്യനൽപൈഃ

ലബ്ധ്യാ കിഞ്ചിത്ത്വദനുഭജനം ത്വന്മുഖോല്ലാസമൂലം || 57 ||

നാഽസൗ വാസം നഭസി പരമേ വാഞ്ചിരതി ത്വത്പ്രസാദാൻ
മർത്യാവാസോ യദിഹ സുലഭഃ കോഽപി ലാഭോ മഹീയാൻ |
കിഞ്ചിത് കൃത്യാ വരവരമുനേ! കേവലം ത്വത്പ്രിയാണാം
പശ്യൻ പ്രീതിം ഭവതി ഭവതോ വീക്ഷണാനാം നിധാനം || 58 ||

അസ്മാദ്ഭൂയാംസ്ത്വമസി വിവിധാനാത്മനശ്ശോധയിത്യാ
പദ്മാഭർത്തുഃ പ്രതിദിനമിഹ പ്രേഷയൻ പ്രാഭൃതാനി |
തസ്മിന്ദിവ്യേ വരവരമുനേ! ധാമനി ബ്രഹ്മസാമ്യാത്
പാശ്രീഭൃതോ ഭവതി ഭഗവൻ! നൈവകിഞ്ചിദ്രയായാഃ || 59 ||

ജപ്യന്നാന്യത്കിമപി യദി മേ ദിവ്യനാമ്നസ്ത്വദീയാഃ
നൈവോപാസ്യം നയനസുലഭാദംഘ്രിയുഗ്മാദ്യതേ തേ |
പ്രാപ്യം കിഞ്ചിന്ന ഭവതി പരം പ്രേഷ്യഭാവാദ്യതേ തേ
ഭൂയാദസ്മിൻ വരവരമുനേ! ഭൂതലേ നിത്യവാസഃ || 60 ||

മന്ത്രോ ദൈവം ഫലമിതി മയാ വാഞ്ചിരതി യദ്യപി സ്യാത്
മധ്യേ വാസോ മലിനമനസാമേവമേവം യദി സ്യാത് |
യദാ കിഞ്ചിത്ത്വദനുജ്ജനം സർവ്വഭാ ദുർല്ലഭം സ്യാത്
ദേഹം തൃക്തും വരവരമുനേ! ദീയതാം നിശ്ചയോ മേ || 61 ||

ആചാർയത്വം തദധികമിതി ഖ്യാതമാമ്നായമുഖൈഃ
ഏഷ ശ്രീമാൻ ഭവതി ഭഗവാൻ ഈശ്വരത്വം വിഹായ |
മന്ത്രം ദാതാ വരവരമുനേ! മന്ത്രരത്നം ത്വദീയം
ദേവഃ ശ്രീമാൻ വരവരമുനിർവ്വർതതേ ദേശികത്വേ || 62 ||

ആത്മാനാത്മപ്രമിതിവിരഹാത്പത്യുരത്യന്തദുരോ
ഘോരേ താപത്രിതയകുഹരേ ഘൂർണ്ണമാനോ ജനോഽയം |
പാദച്ഛായാം വരവരമുനേ! പ്രാപിതോ യത്പ്രസാദാത്
തസ്മൈ ദേയം തദിഹ കിമിവ ശ്രീനിയേ വിദ്യതേ തേ || 63 ||

വിഖ്യാതം യദ്രഘുകുലപതേ വിശ്വതഃ ക്ഷമാതലേഽസ്മിൻ
നിത്യോദഗ്രം വരവരമുനേ! നിസ്സപതം മഹത്വം |

പശ്യന്നസഃ പ്രകൃതിവിവശോ ബാലിശോ യാദൃശോഽയം
തത്ത്വം തസ്യ പ്രകടയസി മേ താദൃശൈരേവ യോഗൈഃ || 64 ||

ലക്ഷ്മീഭർത്തുഃ പരമഗുരുതാം ലക്ഷയന്തീ ഗുരുണാം
പാരമ്പര്യക്രമവിവരണീ യാ ഹി വാണീ പുരാണീ |
അർത്ഥം തസ്യാഃ പ്രഥയസി ചിരാദന്യതോ യദുരാപം
ദിവ്യം തന്മേ വരവരമുനേ! വൈഭവം ദർശയിത്വാ || 65 ||

തത്ത്വം യത്തേ കിമപി തപസാ തപ്യതാമപ്യുഷീണാം
ദൂരാദൂരം വരവരമുനേദുഷ്കൃതൈകാന്തിനോ മേ |
വ്യാകൂർവ്വാണഃ പ്രതിപദമിദം വ്യക്തമേവം ദയാവാൻ
നാഥോ നൈതത്കിമിതി ജഗതി വ്യാപയത്യഭിതീയം || 66 ||

കാലേകാലേ കമലജനുഷാം നാസ്തി കൽപായുതം കിം
കൽപേകൽപേ ഹരിരവതരൻ കൽപതേ കിന്ന മുക്തൈഃ |
മൃത്വമൃത്വാ തദപി ദുരിതൈരുദ്ഭവന്തോ ദുരന്തൈഃ
അദ്യാഽപി ത്വാം വരവരമുനേ! ഹന്ത നൈവാഽഽശ്രയന്തേ || 67 ||

കാരാഗാരേ വരവരമുനേ! വർത്തമാനശ്ശരീരേ
താപൈരേഷ ത്രിഭിരപി ചിരം ദുസ്തരൈസ്തപ്യമാനഃ |
ഇച്ഛൻഭോക്തും തദപി വിഷയാനേവ ലോകഃ ക്ഷുധാർത്തോ
ഹിത്വൈവ ത്വാം വിലുന്തി ബഹിർദ്വാരീ പൃഥ്വീപതീനാം || 68 ||

മധ്യേ മാംസക്ഷതജഗഹനം വിഡ്ഢുജാമേവ ഭോജ്യം
ഭീനോ വോഡ്യം ദൃഡമിതി വപുശ്ചേഷ്ടതേ രാത്ത്യഹാനി |
ഭഗേ തസ്മിൻ പരിണമതി യഃ പാതകീ യാതനാഭ്യോ
ദേഹീ നിത്യോ വരവരമുനേ! കേന ജിജ്ഞാസനീയഃ || 69 ||

അൽപാദൽപം ക്ഷണികമസകൃദുഷ്കൃതാന്യേവ കൃത്വാ
ദുഃഖോദഗ്രം സുഖമഭിലശന്ദുർല്ലഭൈരിന്ദ്രിയാർത്ഥൈഃ |
മോഘം കൃത്വാ വരവരമുനേ! മുക്തിമുലം ശരീരം
മജ്ജത്യന്യേ തമസി മനുജസ്ത്വത്പ്രിയസ്ത്വത്പ്രിയാണാം || 70 ||

നൈതേ ദോഷഗ്രഹണരൂചയസ്ത്വത്പ്രിയൈർന്നിർനിമിത്തൈഃ
നാനാജൽപൈർവ്വരവരമുനേ! നാശയന്ത്യന്തികസ്ഥാൻ || 77 ||

ത്വദ്ഭൃത്യാനാമനുഭജതി യസ്സർവ്വതോ ഭൃത്യകൃത്യം
തദ്ഭൃത്യാനാമഭിലഷതി യസ്താദ്യശം പ്രേഷ്യഭാവം |
മദ്ഭൃത്യോഽസാവിതി മയി സ ചേത്സാനുകൽപൈരപാംഗൈഃ
ക്ഷേമം കുർയാദവരവരമുനേ! കിം പുനശ്ശിഷ്യതേ മേ || 78 ||

ക്വാഽഹം ക്ഷുദ്രഃ കുലിശഹൃദയോ ദുർമ്മതിഃ ക്വാത്മചിന്താ
ത്രൈയന്താനാമസുലഭതരം തത്പരം ക്വാഽഽത്മതത്ത്വം |
ഇത്ഥമഭൂതേ വരവരമുനേ! യത്പുനസ്സ്പാത്മരൂപം
ദ്രഷ്ടും തത്തത്ത്വമയസദ്യശം ദേഹി മേ ബുദ്ധിയോഗം || 79 ||

സോഽധും താദ്യഗ്രഹുപരിവൃദ്ധോ ന ക്ഷമസ്ത്വഭിയോഗം
സദ്യഃ കാംക്ഷൻ വരവരമുനേ! സന്നികർഷം തവൈഷഃ |
സായന്പ്രാതസ്ത്വ പദയുഗം ശശ്വദുദ്രിശ്യ ഭിവ്യം
മുഞ്ചൻ ബാഷ്പം മുകുലിതകരോ വന്ദതേ ഹന്ത മുർധ്നാ || 80 ||

അന്തസ്താമ്യഗ്രഹുപതിരസാവന്തികേ ത്വാമദ്യഷ്ട്വാ
ചിന്താക്രാന്തോ വരവരമുനേ! ചേതസോ വിശ്രമായ |
ത്വന്നാമൈവ ശ്രുതിസുഖമിതി ശ്രോതുകാമോ മുഹൂർമ്മാമം
കൃത്യൈരന്യൈഃ കിമിഹ തദിദം കീർത്തയേതി ബ്രവീതി || 81 ||

ഭുംകേത നൈവ പ്രഥമകവലേ യസ്ത്വയാ നോപഭൂകേത
നിദ്രാ നൈവ സ്വപ്നുശതി സുഹൃദം ത്വാം വിനാ യസ്യ നേത്രേ |
ഹീനോ യേന ത്വമസി സലിലോത്ക്ഷിപ്തമീനോപമാനഃ
കോഽസൗ സോഽധും വരവരമുനേ! രാഘവസ്ത്വഭിയോഗം || 82 ||

പത്രം മൂലം സലിലമപി യത്പാണിനോപാഹൃതം തേ
മാത്രാ ദത്താദപി ബഹുമതം പത്യുരേതദ്രഘുണാം |
ശാഖാഗേഹം സമജനി വിഭോഃ സമ്മതം സൗധശൃങ്ഗം
ഭൂത്വാ വാസോ മഹദപി വനം ഭോഗഭൂമിസ്ത്വയാഽഭൂത് || 83 ||

അധ്യാശ്രാന്തിം ഹരസി സരസൈരാർദ്രശാഖാസമീരൈഃ
പാദൗ സംവാഹയസി കുരുഷേ പർണ്ണശാലാം വിശാലാം |
ഭോജ്യം ദത്വാ വരവരമുനേ! കൽപയൻ പുഷ്പശയ്യാം
പശ്യന്ധന്യോ നിശിരഘുപതിം പാസി പതീസഹായം || 84 ||

പശ്യന്നഗ്രേ പരിമിതഹിതസ്നിശ്ചവാഗ്യുത്തിയോഗം
സദ്യഃ ശോകപ്രശമനപരം സാന്ത്വയന്തം ഭവന്തം |
പ്രാജ്ഞോ ജ്ഞേണ സ ഖലു ഭഗവാന്ദുയമാനോ വനാന്തേ
പശ്യാൽകർത്തും വരവരമുനേ! ജാനകീവിപ്രയോഗം || 85 ||

സുഗ്രീവോ നശ്ശരണമിതി യത്സുന്യതം ഭ്രാതുരർത്ഥേ
പമ്പാതീരേ പവനജനുഷാ ഭാഷിതം ശോഭതേ തേ |
കാലാതീതേ കപികുലപതൗ ദേവ തത്രൈവ പശ്യാൽ
ചാപം ധുമ്പമ്പരവരമുനേ യദ്ഭവാനിഗ്രഹേഭൂത് || 86 ||

യസ്മിൻപ്രീതിം മദഭിലഷിതാമാർയപുത്രോ വിധത്തേ
യേനോപേതഃ സ്മരതി ന പിതുസ്സോഽതിവീരോ ഗതിർമ്മേ |
ഇത്യേവം ത്വാം പ്രതി രഘുപതിപ്രേയസീ സന്ദിശന്തീ-
വ്യക്തം ദേവീ വരവരമുനേ തത്ത്വമാഹ ത്വദീയം || 87 ||

ബാണൈര്യസ്യ ജലനവദനൈർവ്യാഹിനീ വാനരാണാം
വാത്യാവേഗഭ്രമിതജലദസ്തോമസാധർമ്മ്യമേതി |
സോഽയം ഭഗോ വരവരമുനേ! മേഘനാദശ്ശരൈസ്തേ
രക്ഷാനാമഃ കഥമിതിരഥാ ഹന്യതേ രാഘവേണ || 88 ||

പൃഥ്വീം ഭിത്വാ പുനരപി ദിവം പ്രേയസീമശ്നുവാനാം
ഭൃഷ്ട്വാ ശ്രീമദ്വദനകമലേ ദത്തഭൃഷ്ടിഃ പ്രസീദൻ |
പ്രേമോദഗൈശ്ചരവരവരമുനേ! ഭൃത്യകൃത്യൈസ്ത്വദീയൈഃ
നീതഃ പ്രീതിം പ്രതിദിനമസൗ ശാസിതാ നൈര്യതീനാം || 89 ||

സോദർയേഷു ത്വമസി ദധിതോ യസ്യ ഭൃത്യസ്സുഹൃദ്ധാ
സോഽവ്യോഭൂത്ത്വയി സഹചരേ ജാനകീവിപ്രയോഗഃ |

ധ്യായന്ധ്യായമ്പരവരമുനേ! തസ്യ തേ വിപ്രയോഗം
മന്യേfനിദ്രാമരതിജനിതാം മാനയത്യഗ്രജോfയം || 90 ||

മുശ്യാലോകം മുഖമനുഭവന്മാദതേ നൈവ ദേവ്യാഃ
സ്നിശ്യാലാപം കപികുലപതിം നൈവ സിഞ്ചത്യപാംഗൈഃ |
ത്വായൈവൈകം വരവരമുനേ! സോദരം ഭ്രഷ്ടുകാമോ
നാഥോ നൈതി ക്വചിദപി രതിം ദർശനേ യുഥപാനാം || 91 ||

ഏവം ദേവഃ സ്വയമഭിലഷന്നേഷ തേ ശേഷവൃത്തിം
ജ്ജേതേ ഭൂയസ്ത്വദനുജഗദാനന്ദനോ നന്ദസുനൂഃ |
ദൂരീഭാവം വരവരമുനേ! ദുസ്സഹം പൂർവ്വജസ്തേ
ധന്യസ്ത്യക്ത്വാ ധയതു ന ചിരാച്ചാക്ഷുഷാ രാഘവസ്ത്വാം || 92 ||

പാരമ്പായം പ്രണയമധുരേ പാദപദ്മേ ത്വദീയേ
പശ്യേയം തത്കിമപി മനസാ ഭാവയന്തം ഭവന്തം |
കാമക്രോധപ്രകൃതിരഹിതൈഃ കാംക്ഷിതത്വത്പ്രസാദൈഃ
സദ്ഭിസ്സാകം വരവരമുനേ! സന്തതം വർത്തിഷീയ || 93 ||

പശ്യത്വേനം ജനകതനയാ പദ്മഗർഭൈരപാംഗൈഃ
പ്രാരബ്ധാനി പ്രശമയതു മേ ഭാഗധേയം രഘുണാം |
ആവിർഭൂയാദമലകമലോദഗ്രമക്ഷ്ണോഃ പദം മേ
ദിവ്യം തേജോ വരവരമുനേ! ദേവദേവ! ത്വദീയം || 94 ||

രാമഃ ശ്രീമാന്രവിസുതസഖോ വർദ്ധതാം യുഥപാലൈഃ
ദേവീ തസ്മൈ ദിശതു കൃശലം മൈഥിലീ നിത്യയോഗാത് |
സാനുകൂലോ ജയതു ജനയൻ സർവ്വതസ്തത്പ്രസാദം
സൗമിത്രിർമ്മേ സ ഖലു ഭഗവാൻസൗമ്യജാമാത്യയോഗീ || 95 ||

യസ്മാദേതദ്യദുപനിഷദാമപ്രമേയം പ്രമേയം
കൂർവ്വാണസ്തത്സകലസുലഭം കോമലൈരേവ വാക്യൈഃ |
നീരോഗസ്ത്വം വരദഗുരുണാ നിത്യയുക്തോ ധരിത്രീം
പാഹി ശ്രീമൻ! വരവരമുനേ! പദ്മയോനേർദ്ദിനാനി || 96 ||

വരവരമുനിവർയ ചിന്താമഹന്താമുഷം താവകീം
അവിരതമനുവർത്തമാനാനുമാനാവമാനാനിമാൻ |
നിരുപധിപദഭക്തിനിഷ്ഠാനനുഷ്ഠാനനിഷ്ഠാനഹം
പ്രതിദിനമനുഭൂയ ഭൂയോ ന ഭൂയാസമായാസഭൂഃ || 97 ||

വരവരമുനിവർയപാദാവുപാദായ സൗഭാമിനീ-
വിലസിതവിഭവേഷു വിത്തേഷു പുത്രേഷു മുകേതഷണാഃ |
കതിചന യതിവർയഗോഷ്ഠീബഹിഷ്ഠീകൃതഷ്ഠീവനാ
വിജഹതി ജനിമൃത്യുനിത്യാനുവൃത്ത്യാ യദത്യാഹിതം || 98 ||

നിരവധിനിഗമാന്തവിദ്യാനിഷദ്യാനവദ്യാശയാൻ
യതിപതിപദപദ്മബന്ധാനുബന്ധാനുസന്ധായിനഃ |
വരവരമുനിവർയസംബന്ധസംബന്ധസംബന്ധിനഃ
പ്രതിദിനമനുഭൂയ ഭൂയോ ന ഭൂയാസമായാസഭൂഃ || 99 ||

യന്മുലമാശ്വയുജമാസ്യവതാരമുലം
കാന്തോപയന്ത്യയമിനഃ കരുണൈകസിന്ധോഃ |
ആസീദസത്സ്യ ഗണിതസ്യ മമാപി സത്താ-
മുലം തദേവ ജഗദഭ്യുദയൈകമുലം || 100 ||

മുലം ശരാരിമുഖസുകുതിവിവേചനായാഃ
കുലം കവേരഭുഹിതുസ്സമുപാഗതസ്യ |
ആലംബനസ്യ മമ സൗമ്യവരസ്യ ജന്മ
മുലം വിഭാതി സതുലം വിതുലശ്ച ചിത്രം || 101 ||

ജയതു യശസാ തുംഗം രംഗം ജഗത്രയമംഗളം
ജയതു സുചിരം തസ്മിൻഭൂമാ രമാമണിഭൂഷണം |
വരദഗുരുണാ സാർദ്ധം തസ്മൈ ശുഭാന്യഭിവാർദ്ധയൻ
വരവരമുനിഃ ശ്രീമാന്ദ്രാമാനുജോ ജയതു ക്ഷിതൗ || 102 ||

പന്തി ശതകമേതത് പ്രത്യഹം യഃ സുജാനൻ
സ ഹി ഭവതി നിധാനം സമ്പദാമീപ്സിതാനാം |

പ്രശമയതി വിപാകം പാതകാനാം ഗുരുണാം
പ്രഥയതി ച നിദാനം പാരമാപ്തും ഭവാബ്ധേഃ || 103 ||

അനുദിനമനവദ്വൈഃ പദ്യബന്ധൈരമീഭിഃ
വരവരമുനിതത്വം വ്യക്തമുദ്ധോഷയന്തം |
അനുപദമനുഗച്ഛന്നപ്രഥേയഃ ശ്രുതീനാം
അഭിലഷിതമശേഷം ശ്രൂയതേ ശേഷശായി || 104 ||

|| ഇതി ശ്രീവരവരമുനിശതകം സമാപ്തം ||